

Józsefvárosi romantika, 1964

MÁR EGY HETE szokatlan nagy a sürgés-forgás a Fűvész-kert környékén. A Józsefváros mindig csendes vidék. De a Tömő és a Jázmin utca nemrégiben még ebből a csendből is különleges részt kért magának. Majdnem egy fél tömbnek hónapok óta nincsen lakója. S azóta hét apró földszintes ház már csak egy látogatót vár.

Ez a látogató most megérkezett.

Nem én voltam, aki szemérmetlenül osontam házról házra és belestem a szorosra zárt kapuk mögé. Csupas, vedlett falak, hidegszemű ablakok néztek vissza rám. De a munkások előtt, akik 6-án reggel megálltak előtte, megkönnyebbült csikordulással nyíltak ki a kapuk. A Fővárosi 2. sz. Építőipari Vállalat dolgozói jöttek, hogy megkezdjék a Józsefváros bontását.

Egyelőre hét kiürített épületre kerül sor. A Tömő utca 52. hajdan konflis kocsisok fellegvára volt. A tenyérnyi udvaron két lakás és két istálló néz egymással farkasszemet, s a korhadt gerendák alatt még mindig érzik a lótrágya kihűlt „illata”.

KÉT HÁZZAL ODEBB, mintha kolostorban járnánk. Keskeny és hosszú kapualjból lépünk a cseppnyi udvarra. Körben kicsi ajtók és alacsony ablakok nyílnak az alig cellányi lakásokba. Máshol meg a járdára könyökölnek, úgy szuszogják ki nyirkos levegőjüket az alagsor apró ablakai.

Általában itt minden kicsi. Csak megdöbbenésünk nagy, hogy alig öt percnyire a Kísérleti Orvostudományi Kutató Intézet üvegfalaitól még ilyesmit találhatunk. S ha tovább mennénk, a Mátyás tér felé, csak az utcák neve változna, a kép nem. Ez a régi Józsefváros.

A JÁZMIN UTCA 21. lakói még itt vannak. Az ablakokban virág, az ajtókat függöny takarja. A téglás udvar közepén jókora gödör: csatornaomlásról tanúskodik. Vakolatlan falak, bedeszkázatlan ereszek. Az udvar végében álló WC bizonyítja, hogy a lakások nem éppen komfortosak.

Az egyik ajtón neszezés

szűrődik ki, oda bekíváncsiskodom.

Szűk Kálmánné megszokta már az idegeneket: jó ideje ki-bejárnak nála a hivatalos és félhivatalos látogatók. A konyhában, szobában új bútor, s a festés is frissnek látszik. De mindez mit ér, ha a mennyezetet meg lehet számolni, hány eső volt ez elmúlt évek alatt. A legutóbbi zápor nyoma még most is csöpög. De nemcsak felülről, alulról is támad a víz. Oly nedves a fal, hogy képet sem tud ráakasztani, mert nem tartja meg a szegyet. A csepp lakás harminc mázsa szemet és öt mázsa fát szippant be évente, s mégis vacognak egész télen át.

— Mi mikor költözhetünk?... A szomszédok már az új lakásban vannak! Azt mondják, augusztusban talán ránk is sor kerül.

IGEN, SOR KERÜL valamennyiükre. Egyelőre ugyan csak hét házba vág bele a csákány. De aztán lassan tovább haladnak a bontók a Népszínház utca és a Körút felé, s a bontók nyomán hamarosan megjelennek az építő-

tók is. Nincsen már messze az az idő, mikor bátran hagyhatjuk magunk mögötti a KOKI tízemeletes tornyát. Mert mögötte újabb tornyok, még magasabbak fogadnak, ugyanolyan ragyogó üvegfalakkal.

A Tömő és a Jázmin utca között már jövő tavasszal elkezdik az építkezést. Az első ütemben öt darab tizenöt emeletes toronyház épül, egyenként 140 lakással. Ez közel tízszer annyi családnak ad majd emberhez méltó otthont, mint amennyi eddig szorongott itt. S a tornyok közt parkok, sétányok...

DE MIT MESÉLJEM? Ves-sünk egy pillantást a mai Tömő utcára, s aztán villamosozunk ki a József Attila telepre, vagy Lágymányosra és többé nem érzünk nosztalgiát. Krúdy és Molnár Ferenc mellbeteg hősei laktak erre. De most a horkantó lovak helyére ágaskodó toronydaruk állnak, a gázlámpák kandeláberekké magasodnak, s az asztaltáncoltató téli estéken majd a televízió fénykévéje táncol. Ez az időszerű józsefvárosi romantika.

Molnár László

Budapestre vonatkozó újságcikkek				Oszdtályozás	
Szerző: Molnár László		Tárgy: 728			
Cím: Józsefvárosi romantika, 1964		Hely: "1964"			
Forrás: József Nemzet		Idő: "1964"			
(Hely)		Személy		Helyszám	
1964 júl. 13.					
(Idő)					
(Köt. v. fiz.)					
(Oldal)					